

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

FACULTAT DE CIÈNCIES JURÍDIQUES
Ensenyament de Relacions Laborals
(PLA 1995)

INSTITUCIONS DE DRET PRIVAT

PRIMER CURS
Primer Quadrimestre
CURS 2002-2003

Assignatura Troncal
Crèdits Totals: 6

PROFESSORS:
Sra. Florinda Lorenzo Bonillo (Teoria i Pràctica)

INSTITUCIONS DE DRET PRIVAT (Pla 1995)

ENSENYAMENT DE RELACIONS LABORALS

CRÈDITS: 6 (4 Teòrics i 2 Pràctics)

Primer quadrimestre

ASSIGNATURA TRONCAL

Nombre de temes: 32

ÀREA DE DRET CIVIL

PROFESSORS:

Sra. Florinda Lorenzo Bonillo (Teoria i Pràctiques)

INTRODUCCIÓ

Lliçó 1: El dret privat

1. La norma jurídica en general.
 - 1.1. La seva estructura.
 - 1.2. El seu destinatari.
2. El concepte de dret civil.
 - 2.1. La distinció entre dret públic i dret privat.
 - 2.2. El dret privat general i els drets privats especials.
3. La distribució sistemàtica del dret civil.

Lliçó 2: La coexistència de règims jurídics civils com a resultat d'un procés històric

1. Breu referència a la gènesi històrica dels drets civils existents a l'Estat espanyol.
2. El moviment codificador europeu.
3. La codificació civil espanyola i l'anomenada "qüestió foral".
4. El Codi Civil.
 - 4.1. La doble valoració del Codi Civil.
 - 4.1.1. El Codi Civil com a dret civil especial de Castella.
 - 4.1.2. El Codi Civil com a dret general d'Espanya.
 - 4.2. La "conservació" dels altres drets civils territorials.
5. El sistema de Compilacions.
6. El reconeixement general dels drets civils territorials a la Constitució espanyola de 1978.

Lliçó 3: L'ordenament civil de Catalunya en el marc de la pluralitat d'ordenaments civils de l'Estat espanyol

1. La situació actual de l'ordenament civil de Catalunya.
2. La relació entre el dret civil català i el dret civil estatal a Catalunya.
 - 2.1. L'aplicació "directa" del dret civil estatal.
 - 2.2. L'aplicació "preferent" del dret civil català.
 - 2.3. L'aplicació "supletòria" del dret civil estatal.
3. La relació entre el dret civil català i els altres drets civils territorials.

BIBLIOGRAFIA

Es recomanen les darreres edicions dels manuals següents:

Vicente TORRALBA: *Derecho civil para ciencias económicas y empresariales*, 2 volums.

José Luis LACRUZ BERDEJO: *Nociones de Derecho Civil Patrimonial e Introducción al Derecho*, Madrid, Ed. Dykinson.

Carlos LASARTE: *Curso de derecho civil patrimonial. Manual para economistas*, Madrid, Ed. Tecnos.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

Introducció al Dret Privat. Els subjectes de l'activitat econòmica i la seva contemplació jurídica. Teoria general de les obligacions. Teoria general del contracte. Les figures contractuals típiques. La responsabilitat extracontractual. Els drets reals.

CRITERIS D'AVUACIÓ

Hi haurà un examen final que constarà de tres parts, que són les següents:

1. Primera part

- Test de 20 preguntes, que representen com a màxim un dos respecte a la nota final.

2. Segona part

- 3 preguntes teòriques a desenvolupar, de les quals n'és obligatori contestar dues.
- Una pregunta de zero suposa suspendre directament l'examen.
- Cadascuna de les dues preguntes de teoria contestades representen tres punts sobre la nota final de l'examen, fent en total un màxim de sis punts.

3. Tercera part

- 1 cas pràctic, que representa un màxim de dos punts sobre la nota final.

3.1. El dret interregional.

3.2. El veïnatge civil.

4. El dret local.

Lliçó 4: L'ordenament jurídic. Les fonts i els elements complementaris

1. Les fonts de l'ordenament jurídic.

1.1. La llei.

1.1.1. Les seves característiques.

1.1.2. L'existència de la llei.

1.1.3. La seva validesa.

1.2. L'ús i el costum.

1.3. Els principis generals del dret.

2. Els elements de complementació.

2.1. La jurisprudència del Tribunal Constitucional.

2.2. La jurisprudència del Tribunal Suprem i del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

2.3. Les Resolucions de la Direcció General dels Registres i del Notariat.

3. L'equitat en l'arbitratge d'equitat.

4. El dret de les Comunitats Europees i la seva influència en el dret intern espanyol.

4.1. Introducció. Les institucions bàsiques de les Comunitats Europees.

4.2. El dret comunitari.

4.3. Les relacions del dret comunitari amb el dret intern.

Lliçó 5: La interpretació i l'aplicació de les normes jurídiques

1. La interpretació de la llei.

1.1. Els mitjans i els criteris d'interpretació.

1.2. Les classes d'interpretació.

2. L'aplicació de la llei un cop interpretada.

2.1. L'equitat com a criteri de moderació.

2.2. La integració de la llei. L'analogia.

Lliçó 6: L'aplicabilitat de la llei

1. El concepte de vigència de la llei.

2. L'àmbit territorial de vigència.

3. L'àmbit temporal de vigència.
 - 3.1. L'entrada en vigor i la pèrdua de vigència.
 - 3.2. La no retroactivitat de la llei.
4. L'aplicabilitat de les lleis no vigents.
 - 4.1. L'aplicabilitat de les lleis derogades. Els principis de les Disposicions Transitòries del Codi Civil.
 - 4.2. L'aplicabilitat de les lleis no vigents en el territori. El conflicte de lleis.

Lliçó 7: L'eficàcia de la llei

1. Els tipus d'eficàcia.
2. L'evitació de l'aplicació.
 - 2.1. La ignorància de la llei i l'error de dret.
 - 2.2. El frau a la llei.
 - 2.3. L'exclusió voluntària de la llei aplicable.
3. La infracció de la norma. L'acte contra llei.

PART GENERAL

ELS SUBJECTES DE L'ACTIVITAT ECONOMICA PRIVADA I LA SEVA CONTEMPLACIO JURIDICA

Lliçó 8: La persona física

1. La personalitat civil.
 - 1.1. La capacitat jurídica i la capacitat d'obrar.
 - 1.2. El poder de disposició.
 - 1.3. Les prohibicions.
2. L'adquisició de la personalitat.
3. L'edat.
 - 3.1. La minoritat. Les institucions de protecció del menor.
 - 3.2. La majoritat. La plenitud de la capacitat d'obrar.
 - 3.3. L'emancipació.
4. La incapacitació.
5. L'extinció de la personalitat. La mort i la declaració de mort.

3. Els drets reals d'adquisició preferent.

Lliçó 32: La publicitat dels drets reals

1. Problemàtica general.
2. El Registre de la Propietat.
 - 2.1. Concepte i finalitats.
 - 2.2. El sistema de foli real i llibres registrals.
 - 2.3. La finca.
 - 2.4. Les situacions inscriptibles.
 - 2.5. La dinàmica de les inscripcions registrals. Els diferents assentaments.
 - 2.6. La protecció del titular inscrit.
 - 2.7. El tercer hipotecari.

3. La possessió.
 - 3.1. Concepte.
 - 3.2. Els efectes de la possessió en general.
 - 3.3. La protecció de la possessió: els interdictes.
 - 3.4. La liquidació de l'estat possessori.

Lliçó 29: L'adquisició dels drets reals

1. L'adquisició originària i l'adquisició derivativa.
2. La teoria del títol i el mode. La tradició.
3. L'ocupació.
4. L'usucapió.
 - 4.1. Possessió i usucapió.
 - 4.2. Els requisits de la usucapió.

Lliçó 30: La propietat

1. Concepte i evolució.
2. El contingut del dret de propietat.
 - 2.1. Els límits al poder de gaudi.
 - 2.2. La funció social de la propietat.
 - 2.3. Les prohibicions de disposar.
3. La copropietat.
4. La propietat horitzontal.

Lliçó 31: Els drets reals limitats

1. Els drets reals de gaudi.
 - 1.1. Les servituds.
 - 1.2. L'usdefruit.
2. Els drets reals de garantia.
 - 2.1. La penyora amb desplaçament de la possessió.
 - 2.2. La hipoteca immobiliària.
 - 2.2.1. Concepte. Els requisits formals.
 - 2.2.2. El contingut del dret d'hipoteca.
 - 2.3. El dret de retenció.

6. Els drets de la personalitat.
7. Les relacions paterno - filials
8. El parentiu.

Lliçó 9: El matrimoni

1. El sistema matrimonial.
2. Els efectes personals del matrimoni.
3. La nul·litat, la separació i el divorci.
4. El règim econòmic del matrimoni.
 - 4.1. Els capítols matrimonials.
 - 4.2. Les normes generals, relatives al règim econòmic matrimonial, de caràcter imperatiu.
 - 4.3. Els diferents règims econòmics matrimonials.
 - 4.3.1. El règim de separació de béns.
 - 4.3.2. El règim de ganancials.
 - 4.3.3. El règim de participació.

Lliçó 10: Conceptes fonamentals del dret de successions

1. L'herència i la successió per causa de mort.
2. La successió voluntària.
 - 2.1. El testament: els seus aspectes fonamentals.
 - 2.2. Les formes testamentàries.
 - 2.3. El contingut patrimonial del testament. Hereu i legatari.
 - 2.4. La successió contractual.
3. La successió forçosa: les llegítimes.
4. La successió intestada.
5. La marmessoria.

Lliçó 11: La persona jurídica

1. El seu concepte.
2. Classes de persona jurídica. L'interès públic i l'interès particular.
3. Les associacions.
 - 3.1. Constitució i adquisició de la personalitat.
 - 3.2. La seva organització i funcionament.
4. Les fundacions.
 - 4.1. La dotació i l'adquisició de personalitat.
 - 4.2. La seva organització i funcionament.
 - 4.3. El protectorat.
5. Referència a les altres persones jurídiques. Referència especial a la societat anònima.

Lliçó 12: Les situacions jurídiques subjectives

1. La relació jurídica.
2. El dret subjectiu.
 - 2.1. Les seves classes.
 - 2.2. L'exercici extralimitat de les situacions jurídiques actives: l'abús del dret.
 - 2.3. L'extinció i la renúncia.
3. El límit temporal de l'exercici i l'existència dels drets.
 - 3.1. La seva justificació.
 - 3.2. La prescripció extintiva.
 - 3.3. La caducitat.

Lliçó 13: La representació

1. Concepte.
2. La representació voluntària i la representació legal.
3. El règim jurídic de la representació directa.
4. La representació ineficaç: la ratificació.
5. L'anomenada representació indirecta.

Lliçó 26: Altres contractes

1. La societat.
2. El mandat.
3. El préstec.
4. El dipòsit.
5. La fiança.
6. La transacció.
7. L'arbitratge.

LA RESPONSABILITAT EXTRA CONTRACTUAL

Lliçó 27: La responsabilitat civil extracontractual.

1. Els actes il·lícits com a font de les obligacions.
2. La responsabilitat extracontractual.
3. La responsabilitat subjectiva per fets propis.
4. La responsabilitat indirecta o per fet aliè.
5. La responsabilitat objectiva o sense culpa.
6. L'obligació de reparar el dany causat.

ELS DRETS REALS

Lliçó 28: Els drets reals en general i la possessió

1. El concepte i els caràcters dels drets reals. Les seves classes.
2. El seu objecte. La distinció entre béns mobles i immobles.

Lliçó 23: L'eficàcia i l'ineficàcia del contracte

1. L'eficàcia del contracte.
 - 1.1. L'eficàcia obligatòria relativa del contracte.
 - 1.2. El contracte en favor de tercer.
2. La ineficàcia del contracte.
 - 2.1. La nul·litat i l'anul·labilitat.
 - 2.2. El dissens.
 - 2.3. El desistiment unilateral.
 - 2.4. La resolució del contracte per incompliment.
 - 2.5. La rescissió.

LES FIGURES CONTRACTUALS TIPIQUES

Lliçó 24: Els contractes de finalitat translativa

1. La compra-venda.
 - 1.1. Concepte i idees generals.
 - 1.2. Compra-venda civil i compra-venda mercantil.
 - 1.3. Les obligacions del comprador.
 - 1.4. Les obligacions del venedor.
 - 1.5. Les compravendes especials.
 - 1.5.1. El retracte convencional.
 - 1.5.2. La compra-venda de béns mobles a terminis.
 - 1.5.3. Altres modalitats.
2. La permuta.
3. La donació.

Lliçó 25: L'arrendament

1. El concepte general d'arrendament.
2. L'arrendament de coses.
 - 2.1. La seva regulació en el Codi Civil.
 - 2.2. Els arrendaments urbans.
 - 2.3. Els arrendaments rústics.
3. L'arrendament de serveis.
4. El contracte d'obra.

TEORIA GENERAL DE LES OBLIGACIONS

Lliçó 14: L'obligació

1. Concepte. El deute i la responsabilitat.
2. L'estructura de la relació obligatòria.
 - 2.1. Els subjectes.
 - 2.2. La prestació.
 - 2.3. El dret de crèdit: diferenciació amb els drets reals.
3. Les fonts de les obligacions.
4. Les classes d'obligacions.
 - 4.1. Obligacions de donar, fer i no fer.
 - 4.2. Obligacions específiques i genèriques.
 - 4.3. Obligacions alternatives i facultatives.
 - 4.4. Obligacions pecuniàries.
 - 4.5. Obligacions divisibles i indivisibles.
 - 4.6. Obligacions mancomunades i solidàries.

Lliçó 15: La protecció i les garanties del dret de crèdit

1. La responsabilitat patrimonial universal del deutor.
2. Les mesures conservatives del patrimoni del deutor.
3. La prelación de crèdits.
4. Les garanties del crèdit.

Lliçó 16: El compliment de les obligacions.

1. El compliment o pagament en general.
2. Els subjectes del compliment.
3. Els requisits del compliment.
4. La imputació del pagament.

5. La mora del creditor; l'ofertament del pagament i la consignació.

TEORIA GENERAL DEL CONTRACTE

Lliçó 17: L'incompliment de les obligacions

1. Els supòsits d'incompliment.
2. L'incompliment imputable al deutor; la responsabilitat del deutor.
3. L'incompliment sense responsabilitat del deutor: el cas fortuït i la força major.
4. Els efectes de l'incompliment de les obligacions.
 - 4.1. L'execució forçosa.
 - 4.2. La indemnització dels danys i perjudicis.

Lliçó 18: L'extinció de les obligacions

1. Les causes d'extinció de les obligacions.
2. La pèrdua de la cosa deguda o la impossibilitat sobrevinguda de la prestació.
3. La condonació o remissió del deute.
4. La confusió.
5. La compensació.
6. La novació.

Lliçó 19: La modificació de les obligacions

1. El concepte i els tipus de modificació.
2. La modificació subjectiva per canvi de creditor.
 - 2.1. La cessió de crèdits.
 - 2.2. La subrogació en el crèdit.
3. El canvi de deutor: la transmissió dels deutes.

Lliçó 20: El contracte

1. El concepte de contracte.
2. Els elements essencials del contracte.
 - 2.1. El consentiment contractual. La lliure formació del consentiment i els vicis de la voluntat.
 - 2.2. L'objecte del contracte.
 - 2.3. La causa del contracte.
3. Els elements accidentals del contracte.
 - 3.1. La condició.
 - 3.2. El termini.

Lliçó 21: La formació del contracte

1. La igualtat de les parts contractants.
2. L'explicació clàssica de la formació del contracte.
 - 2.1. Els tractes preliminars.
 - 2.2. L'oferta i l'acceptació.
3. La crisi de l'autonomia de la voluntat.
4. Les condicions generals de la contractació i els contractes d'adhesió.
5. Els contractes forçosos.
6. Els contractes reglamentats.

Lliçó 22: La interpretació i la integració del contracte

1. La interpretació del contracte.
2. La seva qualificació.
3. La seva integració.
4. L'alteració de les circumstàncies contractuals.